

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce:

bytem

zastoupený advokátkou JUDr. Kamilou Dolejší
se sídlem Krátká 1148/32, 100 00 Praha 1

proti

žalovanému: **náměstek policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování**
se sídlem Strojnická 935/27, 170 89 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2017, č.j. PPR-3396-63/ČJ-2013-990131,

takto:

- I. Rozhodnutí náměstka policejního prezidenta pro službu kriminální policie a vyšetřování ze dne 11. 12. 2017, č.j. PPR-3396-63/ČJ-2013-990131, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 9 800 Kč, a to do rukou zástupkyně žalobce JUDr. Kamily Dolejší, advokátky.

Odůvodnění:

I. Obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „služební zákon“), zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí ředitele úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR ve věcech služebního poměru ze dne 26. 3. 2013, č.j. PPR-3396-12/ČJ-2013-990760 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Současně se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení prvostupňového rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobce ze dne 29. 1. 2013, o doplatek služebního příjmu za výkon služby přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce, kterou vykonal v letech 2010 a 2011.
2. Žalobce v úvodu poukázal na předchozí řízení u Městského soudu v Praze, sp. zn. 11 Ad 15/2013 (dále jen „předcházející řízení před soudem“), ve kterém bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2013, č.j. PPR-3396-18/ČJ-2013-990131. Žalobce se domníval, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nerespektoval právní názor vyslovený v předcházejícím soudním řízení, a to že služba přesčas byla žalobci nařízena v rozporu se zákonem.
3. Žalobce namítal nesplnění zákonem a ustálenou judikaturou stanovených podmínek pro nařízení služby přesčas ve smyslu § 54 odst. 1 služebního zákona, kterými jsou 1) důležitý zájem služby, jehož předpokladem je mimořádnost (výjimečnost) situace, 2) odůvodnění takového nařízení a 3) maximální rozsah 150 hodin v kalendářním roce, s výjimkou uvedenou v § 54 odst. 2 služebního zákona.
4. Žalobce tvrdil, že v žádném případě nařízení výkonu služby přesčas nebyla splněna podmínka výjimečnosti ani důležitého zájmu služby, neboť služba přesčas sloužila pro běžný výkon služby a byla nařizována automaticky. Poukázal zejména na skutečnost, že během těchto služeb přesčas vykonával běžnou činnost služby. Naopak nevykonával činnosti nebo úkony mimořádné, neodkladné, neopakovatelné či takové, které by z objektivních důvodů nebylo možné vykonat v době základní služby. Současně zdůraznil rozsah služby přesčas, který za rok 2010 činil 351,5 hodin a za část roku 2011 (do konce října) 248,5 hodin. Soustavné nařizování služby přesčas mělo podle žalobce fungovat jako způsob řešení trvalého nedostatku osob, finančního zajištění a špatné organizace běžného výkonu služby, nikoli poskytovat řešení pro neočekávané situace způsobené např. momentální indispozicí či absencí. Žalobce upozornil, že nařízení služby přesčas nad limit 150 hodin ročně podle § 54 odst. 2 služebního zákona probíhalo totožně, ač tyto bylo možné nařídit výjimečně ve veřejném zájmu.
5. Žalobce rozporoval tvrzení žalovaného, že služba přesčas byla nařizována podle operativní potřeby ústně a ve správním spise založená nařízení služby přesčas za jednotlivé měsíce jsou dodatečnou evidencí. Žalobce tuto argumentaci považoval za účelovou, neboť v předchozím řízení před soudem mělo být dostatečným způsobem určeno, že se skutečně jednalo o nezákonná nařízení služby přesčas. Tato nařízení byla datována k prvnímu pracovnímu dni, ve kterém měl žalobce nastoupit na službu, nikoli k poslednímu dni.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Žalobce také namítal, že ústní nařizování služby přesčas nebylo nijak prokázáno, přičemž informace uvedené ve stanovisku [REDAKCE] považoval za bezpředmětné.

6. Dále žalobce rozporoval tvrzení, že o nařízení služby přesčas rozhodl sám, jelikož takový postup není podložený zákonem. O nařízení služby přesčas musí být rozhodnuto nadřízeným. Žalovaný měl v odůvodnění napadeného rozhodnutí zaměňovat náplň a náročnost služby za mimořádnost a výjimečnost.
7. Nařízení neobsahovala odůvodnění, ze kterého by bylo možné zjistit, na základě jakých skutečností došlo v jednotlivých případech k nařízení služby přesčas, zda byly splněny podmínky, zejména zda byl přítomen důležitý zájem služby a zda se jednalo o výjimečné situace, případně zda byla skutečně služba přesčas nařizována ústně v případě operativní potřeby a nikoli automaticky předem. Z těchto důvodů považoval žalobce nařízení služby přesčas za nepřezkoumatelné.
8. Na základě těchto skutečností se žalobce domníval, že nařízení služby přesčas nebylo v souladu s § 54 odst. 1 ve spojení s § 201 odst. 1 služebního zákona, protože požadoval doplatek služebního příjmu ve smyslu § 125 odst. 1 služebního zákona, neboť takto vykonanou službu přesčas nebylo možné považovat za službu přesčas paušálně započítanou do příjmu podle § 112 odst. 2 služebního zákona.
9. Žalobce dále namítal, že se žalovaný nedostatečným způsobem vyrovnal s jeho odvolacími námitkami, neboť uvedl paušální a účelovou argumentaci v rozporu s právní úpravou a judikaturou, čímž způsobil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

II. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný uvedl, že každý výkon služby musí vždy směřovat k plnění úkolů, které jsou příslušnému útvaru svěřeny. Nelze tak dovozovat nevýjimečnost nařízení služby přesčas z důvodu, že v rámci přesčasové služby byly plněny běžné úkoly, neboť i při jejich plnění může nastat mimořádná situace, která bude odůvodňovat nařízení služby přesčas. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č.j. 1 As 95/2017 – 25, podle kterého mohou příslušníci vykonávat během služby přesčas pouze takové úkoly, ke kterým jsou kvalifikováni a oprávněni. Shodné úkoly jsou vykonávány také v rámci běžné služby.
11. Žalovaný tvrdil, že právní názor soudu vyslovený v předcházejícím řízení před soudem respektoval a též zohlednil aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu. Odkázal na doktrínu, ze které má plynout možnost nerespektovat právní názor soudu v důsledku vývoje judikatury a závěrů nadřízených soudů. Žalovaný doplnil podkladové materiály svého rozhodnutí tak, aby z nich byl zřejmý důležitý zájem služby, pro který byla služba přesčas nařízena.
12. Žalovaný se odkázal na správní spis a napadené rozhodnutí, ze kterých mělo vyplývat, že si žalobce v přidělených věcech sám plánoval a organizoval plnění svých úkolů, což odpovídalo jeho služebnímu zařazení. Při své činnosti postupoval na základě aktuální situace a získaných informací, přičemž o důvodech a nutnosti služby přesčas vždy informoval přímého nadřízeného, který tyto činnosti a službu přesčas odsouhlasil, popřípadě korigoval. Z podstaty plněných úkolů nebylo možné jejich výkon odložit nebo přerušit, neboť příslušníci odboru pátrání úřadu služby kriminální policie musí aktuálně plněné úkoly dokončit. Splnění některých úkonů, například využití informátorů, je vázáno na konkrétního příslušníka a nemůže dojít ke střídání. Výkon služby žalobce není

Shodu s prvopisem potvrzuje:

ani rozdělen do směn, které by na sebe navazovaly a střídaly se. Tento charakter výkonu služby dle žalovaného odlišuje projednávaný případ od ostatních, přičemž poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2017, č.j. 9 Ad 13/2014 – 61.

13. Žalovaný uvedl, že chování hledané osoby nelze dopředu předpovídat, přičemž je nezbytné, aby příslušník přizpůsobil služební činnost aktuálním poznatkům a prostředí, ve kterém se hledaná osoba pohybuje. Situace, ve kterých byla žalobci nařízena služba přesčas, byly výjimečné svým charakterem a byly vždy operativní.
14. Žalovaný uvedl, že jednotlivé písemnosti nazvané „nařízení služby přesčas“ jsou pouhou evidencí skutečně odsloužené a schválené služby přesčas za období příslušného měsíce. Data se vztahuje k prvnímu dni, ve kterém vznikla potřeba zadat první službu přesčas v příslušném měsíci. Případné neshody mohly být způsobeny tím, že žalobce mohl volně formulář vytvořit již první pracovní den v měsíci, případně tím, že služba přesčas nakonec nebyla nadřazeným odsouhlasena. Sám žalobce pak měl údaje v tomto formuláři vyplnit a následně za kalendářní měsíc předložit k odsouhlasení vedoucímu příslušníkovi. Žalovaný podotkl, že vedoucí příslušník nemohl předem vědět, že například dne 12. 1. 2011 bude žalobce dokončovat zatčení hledané osoby v místě jejího pobytu.
15. Žalovaný odkázal na stanovisko [REDAKCE] ze dne 30. 10. 2017 (dále jen „stanovisko“), které v předcházejícím řízení před soudem nebylo možné uplatnit, avšak žalovaný k němu musel při vydání napadeného rozhodnutí přihlížet. Žalobcovo tvrzení, že stanovisko nemá důkazní hodnotu, považoval žalovaný za nepodložené.
16. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout pro nedůvodnost.

III. Replika žalobce

17. Žalobce v replice ze dne 5. 10. 2020 setrval na svém názoru, že během služby přesčas plnil běžné úkoly útvaru, nikoli za mimořádných okolností nebo za nepředvídatelné situace. Žalobce poukazoval na to, že není nic překvapivého nebo nepředvídatelného na skutečnosti, že prováděl šetření k hledané osobě nebo realizaci hledané osoby. Žalobce tvrdil, že bylo na žalovaném, aby organizoval výkon služby vzhledem k uvedeným specifikům, aby nemohlo docházet ke zneužívání nařizování služby přesčas.
18. Žalovaný řádně neodůvodnil v konkrétních případech potřebu, rozsah a přípustnost nařízení služby přesčas a díky tomu jsou tato nařízení služby přesčas nezákonná a nepřezkoumatelná. Podle názoru žalobce i soudu v předcházejícím řízení před soudem jsou písemnosti nezákonným nařízením služby přesčas.
19. Žalobce setrval na svém přesvědčení, že jednotlivá nařízení služby přesčas jsou odůvodněna pouze paušálním popisem činnosti žalobce, přičemž neobsahují zdůvodnění využití institutu služby přesčas. Stejně tak obsahuje strohé odůvodnění i napadeného rozhodnutí. Z těchto důvodů shledává jak nařízení služby přesčas, tak i napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.
20. Rozsudek Městského soudu č.j. 9 Ad 13/2014 – 61 podle žalobce řeší zcela nesouvisející situaci, jejíž závěry nelze aplikovat na současný případ, neboť v každém jednotlivém případě byly důvody pro nařízení služby přesčas prokazatelně dohledatelné. I tehdy soud upozornil na nezbytnost naplnění požadavku přezkoumatelnosti důvodů, pro které byla nařízena služba přesčas, zejména v odůvodnění důležitého zájmu služby. Řádným

Shodu s prvopisem potvrzuje:

odůvodněním poté nemůže být pouhý popis prováděných činností, ale konkrétní důvody, které zakládají důležitý zájem služby.

21. V závěru žalobce navrhl, aby soud k důkazu připojil soudní spis vedený Městským soudem v Praze, sp. zn. 11 Ad 15/2013.

IV. Posouzení žaloby soudem

22. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež předcházelo jeho vydání, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)].
23. Soud rozhodl bez jednání, neboť shledal podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.].
24. Žalobce v replice navrhl, aby soud k důkazu připojil spis vedený Městským soudem v Praze pod sp. zn. 11 Ad 15/2013. Soud k tomuto návrhu uvádí, že nenařídil jednání ve smyslu § 77 odst. 1 s.ř.s., neboť obsah předmětného spisu je mu znám z jeho činnosti a účastníci jsou seznámeni s jeho obsahem, jelikož v tomto předcházejícím řízení před soudem byli účastníky.
25. Žaloba je důvodná.
26. Ze správního spisu vyplývá, že dne 1. 7. 2013 bylo vydáno rozhodnutí žalovaného, č.j. PPR-3396-18/ČJ-2013-990131 (dále jen „původní rozhodnutí“), které bylo rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 8. 10. 2015, č.j. 11 Ad 15/2013 – 59, zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku byla podána kasační stížnost, na jejímž základě byl rozsudek zrušen a Nejvyšší správní soud věc vrátil soudu k dalšímu řízení. Jelikož kasační stížnost neměla odkladný účinek, vydal žalovaný dne 24. 3. 2016 rozhodnutí č.j. PPR-3396-32/ČJ-2013-990131, které bylo následně v přezkumném řízení zrušeno rozhodnutím ministra vnitra ze dne 8. 12. 2016, č.j. MV-121721-6/KM-2016. Městský soud v Praze vydal dne 13. 12. 2016 druhý rozsudek č.j. 11 Ad 15/2013 – 102 (dále jen „rozsudek MSP“), kterým původní rozhodnutí opět zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
27. Z odůvodnění rozsudku MSP je zřejmé, že soud zrušil původní rozhodnutí na základě § 78 odst. 1 s.ř.s., neboť jednotlivá nařízení služby přesčas byla nepřezkoumatelná, jelikož nebylo možné určit, zda byla služba přesčas nařízena za podmínek vyžadovaných § 54 odst. 1 služebního zákona. Přitom vyslovil právní názor, kterým byl žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), že cit. „[...] je nutno při nařizování přesčasových služeb důsledně respektovat ustanovení § 54 odst. 1 služebního zákona, tj. tyto služby nařizovat pouze výjimečně, z důvodů a v případech mimořádného charakteru, např. náhlého onemocnění příslušníků, čerpání služebního volna, nečekaného ošetřování člena rodiny, účasti na služebním školení, jakož i v jiných neplánovaných případech, přičemž nařízení takovýchto služeb musí být těmito skutečnostmi náležitě a prokazatelně odůvodněno a správní orgán musí být schopen tyto důvody také následně prokázat [...]
- [...] Soud nemá pochybnosti o tom, že ve spise založená nařízení mají charakter odůvodněného rozhodnutí o nařízení služby přesčas a nikoli charakter evidenčních výstupů, jak v průběhu řízení tvrdil žalovaný, neboť z hlediska zásad logického uvažování se vymyká právě údaje o datování těchto dokladů. Nelze proto přisvědčit žalovanému vzhledem k tomu, že pro

Shodu s prvopisem potvrzuje:

antidatování následné evidence není žádný rozumný důvod. Soud se v této situaci spíše přiklání k názoru, že evidence nařízení služeb přesčas jsou dokumenty, které byly vypracovány až poté, co žalobce službu přesčas vykonal (v opačném případě by nemohly být známy údaje o rozsahu služby přesčas a o tom, v jakém konkrétním případě byly realizace prováděny). Spisový materiál žalovaného tak neobsahuje žádné dokumenty, které by svým obsahem bylo možno považovat za řádně odůvodněné nařízení služby přesčas v jednotlivém konkrétním případě, respektive proč to musel být právě žalobce, kdo prováděl konkrétní činnosti při realizaci neodkladných a neopakovatelných úkonů trestního řízení.

Odůvodnění napadených rozhodnutí služebních funkcionářů tedy neobsahuje rozhodný důvod pro v nich učiněný závěr o splnění podmínek pro nařizování služby přesčas žalobci v rozsahu do 150 hodin v kalendářním roce. Z rozhodnutí služebních funkcionářů obou stupňů totiž není zjištělné, kdy konkrétně došlo ke vzniku neočekávané situace způsobené např. momentální indispozicí či absencí některého z příslušníků, momentální potřebou provést neodkladné a neopakovatelné úkony trestního řízení a že následně – v reakci na tuto neočekávaně vzniklou situaci – byla žalobci nařízena práce přesčas. Z toho důvodu nelze postavit na jisto, zda ve vztahu k žalobci docházelo ze strany Policie České republiky k nařizování služby přesčas v souladu s § 54 odst. 1 služebního zákona a nelze tak ani argumentačně vyvrátit tvrzení žalobce, že k nařizování služby přesčas docházelo v rozporu se zákonem.“.

28. Žalovaný v reakci na druhý rozsudek doplnil správní spis o stanovisko, ve kterém se [REDAKCE] vyjádřil k následujícím čtyřem otázkám. 1) Jakým způsobem byly příslušníkům oddělení cíleného pátrání stanovovány úkoly a organizovány konkrétní činnosti? 2) Kdo a kdy rozhodoval a schvaloval službu přesčas? 3) Jakým způsobem se evidovala služba přesčas a jak s ní byli příslušníci seznámeni? 4) S jakým účelem se zpracovával dokument nadepsaný „nařízení práce přesčas“ datovaný začátkem měsíce, ve kterém byly uvedené přesčasy příslušníka oddělení za kalendářní měsíc.
29. K první otázce stanovisko uvádí, že náplň práce příslušníka vycházela primárně z popisu služebního místa, přičemž hlavní pracovní náplní žalobce, jakožto rady odboru cíleného pátrání bylo „provádět výkonné a intenzivní pátrání po vybraných hledaných osobách za využití operativně pátracích prostředků v rámci právních norem s cílem osobu zadržet“. V praxi bylo prováděno šetření jednotlivými příslušníky ke stanoveným hledaným osobám podle aktuálního stavu a poznatků. Účelem bylo hledané osoby lokalizovat a připravit, popřípadě podle okolností zatknout.
30. K druhé otázce stanovisko postup nařizování služby přesčas popisuje jako individuální proces, ve kterém byly brány v potaz aktuálně získané informace. Hlavní zpracovatel veškeré zásadní kroky konzultoval ústně, telefonicky a písemně s vedením odboru, nebo nadřízeným příslušníkem. Zpravidla rada odboru cíleného pátrání sám žádal o nařízení služby přesčas v případech, kdy samostatně dospěl k názoru potřeby setrvat nad rámec své pracovní doby v návazné činnosti. V takovém případě následovala odůvodněná žádost směřovaná na vedení, které rozhodlo, na základě posouzení okolností, zda bude služba přesčas nařízena vzhledem k tvrzeným důvodům. O skončení služby přesčas bylo vedení vhodným způsobem následně informováno.
31. Ke třetí a čtvrté otázce bylo souhrnně uvedeno, že služba přesčas byla jednotlivými příslušníky evidována v odsouhlaseném dokumentu „Nařízení práce přesčas“, který byl vyplněn příslušníky žádajícími nařízení služby přesčas. Následně byl tento dokument předložen vedení odboru k odsouhlasení a následnému předložení ke schválení vedením

Shodu s prvopisem potvrzuje:

ÚSKPV PP ČR. Po schválení byly údaje zaneseny administrativním pracovníkem do informačního systému EKIS.

32. Podle § 54 odst. 1 služebního zákona lze příslušníkovi v důležitém zájmu služby nařídit výkon služby přesčas nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce.
33. Podle § 112 odst. 2 služebního zákona je příslušníkovi stanoven služební příjem s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Ve služebním příjmu ředitele bezpečnostního sboru a jeho zástupce je přihlédnuto k veškeré službě přesčas.
34. Podle § 125 odst. 1 služebního zákona má příslušník nárok na náhradní volno za každou hodinu služby přesčas nad 150 hodin v kalendářním roce. Neposkytne-li bezpečnostní sbor příslušníkovi náhradní volno v době 3 kalendářních měsíců po výkonu služby přesčas nebo v jinak dohodnuté době, má nárok na poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku, který připadá na každou tuto hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, v němž službu koná.
35. Podle § 201 odst. 1 služebního zákona se za důležitý zájem služby považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.
36. Soud má za to, že žalovaný nerozhodl v souladu se závazným právním názorem vyjádřeným v rozsudku MSP. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2009, č.j. 4 Azs 72/2008-100, představuje nerespektování závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku krajského soudu natolik závažné porušení procesních předpisů správním orgánem [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.], že k němu soud musí přihlédnout i bez námítky; žalobce přitom tuto námitku v žalobě vznesl.
37. Nutno dodat, že ani pozdější judikatura správních soudů, na níž se žalovaný odvolává, nevyvrátila závaznost právního názoru vyjádřeného v rozsudku MSP. Žalovaným zmíněný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2017, č.j. 9 Ad 13/2014 – 61, uvádí, že *„V prvostupňovém rozhodnutí byla zohledněna nepřítomnost příslušníků z důvodu dovolené, výcviku na letových simulátorech, ostatních školeních, neschopnosti ke službě, ozdravného pobytu“*, z čehož je evidentní, že dotčené rozhodnutí (jednotlivá nařízení přesčasů) bylo řádně odůvodněno, na rozdíl od napadeného rozhodnutí (viz níže).
38. Rozsudek MSP jasně konstatoval, že jednotlivá „Nařízení práce přesčas“ nejsou pouhou zpětnou evidencí, nýbrž jsou odůvodněnými rozhodnutími o nařízení služby přesčas a jsou nepřezkoumatelná. Podle § 171 písm. h) služebního zákona se řízení ve věcech služebního poměru nevztahuje na nařízení služby přesčas, přičemž dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č.j. 6 Ads 151/2011 – 126, *„o nařízení služby přesčas se nevede formalizované řízení, ale má zřejmě povahu rozkazu vedoucího příslušníka“*; nejedná se tedy o rozhodnutí ve smyslu § 65 a násl. s.ř.s. Soud proto tento závěr rozsudku MSP vnímá tak, že se jednalo o nezpůsobilost podkladů původního rozhodnutí, *de facto* šlo o vadu dle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., kdy skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, neměl adekvátní oporu ve spisu (byť to rozsudek MSP takto explicitně neuvádí).
39. Tento deficit dle názoru soudu přetrvával. Jednotlivá „Nařízení práce přesčas“ nedoznala žádných změn, jsou i nadále nepřezkoumatelná, poněvadž neobsahují žádné relevantní zdůvodnění nařízení služby přesčas. Uvádějí jen to, že se jedná o důležitý zájem služby a odkaz na příslušné ustanovení služebního zákona. Žalovaný doplnil do spisu stanovisko,

Shodu s prvopisem potvrzuje:

kteřé má osvětlit a ospravedlnit metodický postup, ovšem nijak konkrétně se nevyjadřuje k jednotlivým nařízením služby přesčas.

40. Pokud jde o napadené rozhodnutí, oproti původnímu rozhodnutí obsahuje výčet všech nařízených služeb přesčas, přičemž jsou převzaty údaje z jednotlivých „Nařízení práce přesčas“, tj. je uveden typ úkonu a že se jednalo o důležitý zájem služby, dále je upřesněna osoba, k níž se úkon vztahoval a číslo jednacích, konečně také den a časový úsek. K tomu žalovaný doplnil, že (ve většině případů) přesčas navazoval na běžnou pracovní dobu a s ohledem na taktiku, popř. někdy též na míru rizika, nebylo možné ukončit úkon s koncem plánované doby služby, či bylo nutné jej provést bez ohledu na plánovanou dobu služby. Soud pro úplnost uvádí tyto údaje v konsolidované podobě níže.
41. Realizace hledané osoby – důležitý zájem služby – plánované zadržení, zatčení osoby s ohledem na taktiku a míru rizika bylo nutné provést bez ohledu na dobu služby a v místě pobytu hledané osoby. Přesčas navazoval na běžnou pracovní dobu a s ohledem na taktiku nebylo možné ukončit úkon s koncem plánované doby služby.
42. Za rok 2010 byly pro tento důvod důležitěho zájmu služby nařízeny služby přesčas dne 5. 1. 2010 – 15:30 – 01:00, 11. 1. 2010 – 16:00 – 22:00, 12. 1. 2010 – 15:30 – 02:00 (13. 1. 2021), 9. 2. 2010 – 15:30 – 20:00, 25. 2. 2010 – 15:30 – 07:30, 25. 3. 2010 – 06:30 – 7:30 a 15:30 – 22:30, 12. 4. 2010 – 05:00 – 07:30 a 16:00 – 23:00, 13. 4. 2010 – 6:00 – 7:30 a 15:30 – 19:00, 15. 4. 2010 – 15:30 – 22:00 a 21. 4. 2010 – 15:30 – 07:00. Za rok 2011 byly z tohoto důvodu nařízeny služby přesčas dne 12. 1. 2011 – 15:30 – 24:00, 18. 1. 2011 – 15:30 – 24:00, 3. 2. 2011 – 15:30 – 20:30, 7. 2. 2011 – 16:00 – 02:00, 9. 2. 2011 – 15:30 – 22:30, 9. 3. 2011 – 16:00 – 17:30, 15. 3. 2011 – 15:30 – 22:00 a 16. 3. 2011 – 15:30 – 02:30.
43. Šetření k hledané osobě – důležitý zájem služby – prověřování informací na místě vztahující se k hledané osobě v rozsahu překračujícím běžnou dobu služby. S ohledem na taktiku nebylo možné ukončit šetření s koncem plánované doby služby.
44. Za rok 2010 byly pro tento důvod důležitěho zájmu služby nařízeny služby přesčas dne 7. 1. 2010 – 15:30 – 19:00, 14. 1. 2010 – 15:30 – 22:00, 27. 1. 2010 – 15:30 – 17:00, 28. 1. 2010 – 15:30 – 19:00, 3. 2. 2010 – 15:30 – 23:00, 11. 2. 2010 – 15:30 – 22:30, 16. 2. 2010 – 15:30 – 23:00, 4. 3. 2010 – 15:30 – 17:00, 19. 3. 2010 – 06:30 – 7:30, 1. 4. 2010 – 15:30 – 23:00. Za rok 2011 byly z tohoto důvodu nařízeny služby přesčas dne 10. 1. 2011 – 16:00 – 18:00, 11. 1. 2011 – 04:00-07:30 a 15:30 – 17:30, 17. 1. 2011 – 16:00 – 19:00, 25. 1. 2011 – 06:30 – 01:30 (26. 1. 2011), 27. 1. 2011 – 05:30 – 07:30 a 15:20 – 22:00, 28. 1. 2011 – 05:00 – 07:30, 2. 2. 2011 – 15:30 – 18:00, 16. 2. 2011 – 15:30 – 22:00, 17. 2. 2011 – 15:30 – 21:00, 28. 2. 2011 – 16:00 – 19:30, 1. 3. 2011 – 15:30 – 22:00, 2. 3. 2011 – 15:30-22:30, 7. 3. 2011 – 16:00 – 21:00, 8. 3. 2011 – 15:30 – 22:00, 14. 3. 2011 – 16:00 – 17:30, 22. 3. 2011 – 15:30 – 17:00 a 23. 3. 2011 – 15:30 – 01:30 (24. 3. 2011).
45. Úkony k hledané osobě – důležitý zájem služby – úkony k hledané osobě a plánované zadržení, zatčení osoby s ohledem na taktiku a míru rizika bylo nutné provést bez ohledu na plánovanou dobu služby a v místě pobytu hledané osoby. Za rok 2011 byla pro tento důvod důležitěho zájmu služby nařízena služba přesčas dne 28. 3. 2011 – 15:30 – 01:30 (29. 3. 2011).
46. Opatření k hledané osobě – důležitý zájem služby – úkony vedoucí k zadržení osoby, a to na žádost oprávněného subjektu v rámci policejní spolupráce v rozsahu překračujícím běžnou dobu služby. S ohledem na taktiku nebylo možné ukončit činnost s koncem

Shodu s prvopisem potvrzuje:

plánované doby služby. Za rok 2010 byly pro tento důvod důležitého zájmu služby nařízeny služby přesčas dne 9. 3. 2010 – 15:30 – 03:30 (10. 3. 2010) a 8. 4. 2010 – 15:30 – 19:00.

47. Spolupráce s cizineckou policií – důležitý zájem služby – činnost a prověřování informací na místě vztahující se k hledané osobě v rozsahu překračujícím běžnou dobu služby. S ohledem na taktiku nebylo možné ukončit činnost v plánované době služby. Za rok 2011 byla pro tento důvod důležitého zájmu služby nařízena služba přesčas dne 26. 1. 2011 – 15:30 – 16:30.
48. Soud konstatuje, že ani toto doplnění odůvodnění neodstranilo výše uvedený deficit podkladů – jednotlivých „Nařízení práce přesčas“. To, že služba přesčas v některých případech navazovala na běžnou pracovní dobu, nemůže odůvodnit její nařízení. Pojmy „taktika“ a „míra rizika“ pak jsou zcela vágní a nedostačující. Nadto ani není patrné, z čeho tvrzení žalovaného vycházejí – žalovaný uvedl, že z obsahu spisu, jmenovitě z jednotlivých „Nařízení práce přesčas“, která ovšem tyto pojmy neužívají a jak soud uvedl výše, jsou nedostatečně odůvodněná, a dále ze stanoviska, které užívá obrat „taktické hledisko“. Z celkového kontextu stanoviska by se snad pojmy „taktika“ a „míra rizika“ daly dovodit, leč soud znovu poukazuje na naprostou obecnost stanoviska.
49. Soud připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č.j. 6 Ads 151/2011 – 126, dle něž *„v případě, že jsou uplatňovány nároky vyplývající z nesprávné aplikace § 54 odst. 1 citovaného zákona, podle něhož lze příslušníkovi v důležitém zájmu služby nařídit výkon služby přesčas nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce, musí však žalovaná jednoznačným, průkazným a nezpochybnitelným způsobem prokázat, že služba přesčas není z její strany využívána k jiným účelům a za jiných podmínek, než které připouští platná právní úprava“*, a dále rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. 8. 2010, č.j. 10 A 34/2010 – 28, dle něž *„podmínky, které musí být vždy splněny, má-li být institut služby přesčas využíván v souladu s platnou právní úpravou. Těmito podmínkami jsou: 1/ důležitý zájem služby, 2/ z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti služby přesčas, 3/ odůvodnění přijetí tohoto opatření a 4/ maximální rozsah 150 hodin v kalendářním roce, popř. vyhlášení krizového stavu nebo jiné výjimečné případy ve veřejném zájmu“*; tento výčet podmínek přejal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 9. 2012, č.j. 6 Ads 151/2011 – 126.
50. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2013, č.j. 4 Ads 11/2013 – 41, podle kterého je třeba, vzhledem k neformálnímu rozhodování o nařízení služby přesčas, alespoň rámcově vymezit určitý důvod pro nařízení služby přesčas a provést o něm písemný záznam. Dále žalovaný citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2017, č.j. 7 As 334/2016 – 22, který rovněž vyslovil požadavek řádného odůvodnění nařízení služby přesčas, přičemž v tomto případě bylo uvedeno datum, doba trvání služby přesčas a její důvod, kterým byla nepřítomnost konkrétních pracovníků spolu s důvodem jejich nepřítomnosti.
51. Soud akcentuje, že posledně zmíněný judikát jako důvod pro nařízení služby přesčas označil nepřítomnost konkrétních pracovníků spolu se specifikací povahy jejich nepřítomnosti, ovšem žalovaný tento důvod pro nařízení služby přesčas v projednávané věci netvrdil.
52. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2018, č.j. 8 As 47/2018 – 31, cit. *„Důležitý zájem služby je dán v situacích, které nebylo možné předvídat při rozvržení doby služby na*

Shodu s prvopisem potvrzuje:

jednotlivé směny podle § 53 zákona o služebním poměru, jako například momentální indispozice nebo absence některého z příslušníků ze zdravotních či jiných důvodů nebo předem neočekávaný úkol bezpečnostního sboru, který může být náležitě splněn jen příslušníkem s požadovanou kvalifikací mimo rámec jeho naplánované směny“, z čehož soud dovozuje dva okruhy důvodů pro možné nařízení služby přesčas: (i) již zmíněná absence jiného konkrétního pracovníka, (ii) neočekávaný úkol, který může vykonat jen určitý pracovník.

53. Oba důvody uvádí také rozsudek MSP, v případě druhého hovoří o momentální potřebě provést neodkladné a neopakovatelné úkony trestního řízení. Pod tento důvod by případně bylo možné zařadit „taktiku“ a „míru rizika“. Soud nijak nezpochybňuje tvrzení žalovaného, že útvar, v němž působil žalobce, musí při své činnosti pružně reagovat na aktuální vývoj situace a zajistit bezproblémový chod služby (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 7. 2017, č.j. 1 As 95/2017 – 25). To ovšem neznamená, že žalovaný (či ten kdo nařizoval přesčas) mohl rezignovat na řádné odůvodnění nařízení služby přesčas. Soud opakuje, že jednotlivá „Nařízení práce přesčas“ žádné odůvodnění neobsahují (jen citaci zákona) a napadené rozhodnutí k tomu doplnilo vágní a v zásadě nepodložená tvrzení. Nutno dodat, že nechybí jen konkrétní věcný důvod pro nařízení služby přesčas, nýbrž i personální aspekt, neboť je vždy nutné odůvodnit i to, proč to byl právě žalobce, a ne jiný zaměstnanec (tj. zda nebyli k dispozici jiní zaměstnanci, či zda sice byli k dispozici, ale z povahy věci jim nebylo možné daný úkon „předat“), kdo musel vykonat službu přesčas.
54. Soud nemůže přistoupit na argumentaci žalovaného, že v případě plnění konkrétních úkolů příslušníky cíleného pátrání není možné stanovit výkon služby ve směnném nebo nepřetržitém provozu, neboť procesem předání a převzetí služby by mohlo dojít k omezení nebo zmaření úkonu nebo zmaření účelu nasazení operativně pátracích prostředků. Kromě toho, že se tím žalovaný pokouší vymanit ze závazného právního názoru uvedeného v rozsudku MSP, tím totiž ve svém důsledku říká, že nařizování přesčasů bylo jakýmsi standardem a jeho pracovníci museli počítat s „pružnou pracovní dobou“. Není ostatně ani vyloučeno, že tím omlouvá nedostatečné personální obsazení útvaru, jelikož při dostatečném počtu pracovníků by bylo možné zajistit i směnný a nepřetržitý provoz a v řadě případů by za předpokladu náležité organizace práce patrně bylo možné provádět předání a převzetí služby, aniž by tím byl daný úkon zmařen.
55. Soud závěrem dodává, že není rozhodné, zda listiny „Nařízení práce přesčas“ byly evidenčními úkony, či rozhodnutími. Rozsudek MSP v tomto ohledu vyslovil jednoznačný právní názor, že se jednalo o rozhodnutí o nařízení služby přesčas. Je ovšem pravdou, že po vydání původního rozhodnutí bylo doplněno stanovisko, přičemž v něm uvedenou metodiku nařizování služby přesčas (tj. operativní neformální nařizování se zpětným písemným zachycením) lze považovat za logickou a odpovídající nutnosti flexibilního přístupu (viz již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2012, č.j. 6 Ads 151/2011 – 126). Avšak vzhledem k tomu, jaké deficity tato „Nařízení práce přesčas“ vykazují, a k tomu, že obsah spisu je nezhojil, soud pokládá za bezpředmětné se touto otázkou nyní zabývat.

V. Závěr

56. Na základě výše uvedených skutečností soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, spočívající v nerespektování závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku MSP. Soud neshledal, že

Shodu s prvopisem potvrzuje:

by byly dány okolnosti pro současné zrušení prvostupňového rozhodnutí, ostatně rozsudek MSP rovněž zrušil jen rozhodnutí žalovaného. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

57. V dalším řízení je žalovaný dle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku, potažmo v rozsudku MSP, tj. setrvá-li na zamítavém postoji k žalobcově žádosti, bude povinen do spisu opatřit patřičně odůvodněná nařízení výkonu služby přesčas a řádně se s nimi vypořádat v odůvodnění rozhodnutí.
57. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož byl žalobce ve věci zcela úspěšný, uložil soud žalovanému zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč podle položky 18 odst. 2 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, a náklady zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve výši 3 100 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba). Náhrada za podanou repliku nebyla přiznána, neboť neuváděla žádné nové, pro věc rozhodné skutečnosti, pročež se nejednalo o účelně vynaložený náklad. Soud z administrativního registru ekonomických subjektů zjistil, že zástupkyně žalobce není plátkyní DPH. Celkem náklady řízení činí 9 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje:

Praha 13. července 2021

Milan Tauber
předseda senátu

z důvodu nepřítomnosti předsedy senátu
podepsal písemné vyhotovení rozhodnutí v souladu
s § 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s. člen senátu Vadim Hlavatý, v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje: